

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ณ วัดเขาเขียว - เขาเสด็จ
และโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
วันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)
สิงหาคม ๒๕๖๗

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ณ วัดเขาเขียว – เขาเสด็จ
และโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี
วันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สำนักงาน กปร. โดยกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.) และ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้ดำเนินโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ณ วัดเขาเขียว – เขาเสด็จ และโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยมีผู้แทนชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. จำนวน ๑๗ คน จาก ๘ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดพระยาศิริไอยสวรรค์ ชุมชนสะพานไม้ ชุมชนวัดคฤหบดี ชุมชนบ้านปูน ชุมชนวัดดาวดึงษาราม ชุมชนศรีอุทัย ชุมชนโค้งถ่าน และ ชุมชนคลองเจ้าครุฑ พร้อมทั้งผู้อำนวยการ ครู นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวัดพระยาศิริไอยสวรรค์ และโรงเรียนวัดคฤหบดี จำนวน ๒๐ คน เข้าร่วมโครงการ จึงมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนรวมทั้งสิ้น ๓๗ คน

ณ วัดเขาเขียว – เขาเสด็จ นายณพภูม มกุลกาญจน์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ได้กล่าวรายงานต่อนางสาวศีตกร ต้นกำเนิด ผู้อำนวยการ ในฐานะประธานในพิธีเปิดโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สรุปความได้ ดังนี้ การจัดทำโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ ได้มีการดำเนินการโดยต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ได้ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ และคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในชุมชนด้วยแนวพระราชดำริ “บวร” อีกทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมอีกด้วย ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนวัดพระยาศิริโอยสวรรค์ และโรงเรียนวัดคฤหบดี ต่อจากนั้น นางสาวศีตกร ต้นกำแหง ผู้อำนวยการ กล่าวเปิดโครงการ สรุปความได้ ดังนี้ แนวพระราชดำริ “บวร” ซึ่งประกอบด้วย บ้าน วัด และราชการเป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้พระราชทานเพื่อให้สถาบันหลักทั้ง ๓ สถาบันของสังคมไทยได้มีการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีในการพึ่งพาและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้สังคมมีความเข้มแข็งและร่มเย็น ดังเช่น ๘ ชุมชน ๒ โรงเรียน และเจ้าหน้าที่จากเขตบางพลัดและศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางพลัด ที่ได้มาเข้าร่วมโครงการในวันนี้

ทั้งนี้ พระปลัดสมศักดิ์ อุตตะสุโก ได้เล่าถึงประวัติความเป็นมาของวัดและความสัมพันธ์ระหว่างวัดเขาเขียว - เขาเสด็จกับชุมชนว่า เมื่อหลวงพ่อบรม ซึ่ง เป็นเจ้าอาวาสรูปแรกของวัดเขาเขียว - เขาเสด็จ ได้จุดศรัทธาในพื้นที่แห่งนี้ ชุมชนได้ให้การสนับสนุนจนสามารถสร้างวัดเขาเขียว-เขาเสด็จได้เป็นผลสำเร็จเมื่อประมาณ ๔๐ ปี ก่อน โดยที่ท่านมีกุศโลบายที่จะให้วัดมีแหล่งดึงดูด หรือแหล่งรวมพลังเป็นหนึ่งเดียวของชุมชน จึงได้สร้างพระพุทธรูปมณฑล (หลวงพ่อบรม) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดราชบุรี จนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ สำหรับเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน คือ พระมหารชต ติสารโ ทานได้ให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับชุมชน ด้วยการสละเวลาไปให้การอบรมสั่งสอนเด็กๆ ที่โรงเรียน ให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้าน และท่านยังพิจารณาที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยติดเตียงในชุมชนต่อไปด้วย ทั้งนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ท่านเจ้าอาวาสได้จัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีชาวบ้านมาร่วมกิจกรรมประมาณ ๒๐๐ คน และโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ร่วมสนับสนุนกล้าไม้ด้วย กล่าวได้ว่า วัดเขาเขียว - เขาเสด็จ มีความใกล้ชิดกับชุมชนและสนับสนุนให้ชุมชนรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม พร้อมทั้งมีโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ ร่วมดูแลชาวบ้านในพื้นที่ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ภายหลังจากคณะร่วมถวายเพลแด่พระสงฆ์ จำนวน ๖ รูป แล้ว จึงออกเดินทางไปยังโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับแนวพระราชดำริในการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม ผลสำเร็จการดำเนินงานของโครงการ และมหัศจรรย์ของหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งได้ทราบถึงช่องทางต่างๆ ที่จะทำให้ได้รับ

ข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อโครงการได้ต่อไป อาทิ เฟซบุ๊ก ยูทูป และ ติ๊กต็อก เป็นต้น โดยจากการบรรยายของวิทยากรและรับชมวีดิทัศน์ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ฯ ทราบถึงสภาพพื้นที่บริเวณเขาชะงุ้ม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งดินมีสภาพเสื่อมโทรมอย่างหนักเป็นดินลูกรังและหน้าดินตื้น พื้นดินถูกชะล้างพังทลาย และดินขาดความอุดมสมบูรณ์จากการที่หน้าดินถูกขุดไปขาย จึงทำให้ดินในบริเวณดังกล่าวเกิดความเสื่อมโทรมมากขึ้นเรื่อยๆ พื้นที่ไร้ป่าและไร้การเพาะปลูก เมื่อมีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายที่ดินกว่า ๖๐๐ ไร่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงรับพื้นที่ไว้ในพระปรมาภิไธย และได้พระราชทานพระราชดำริให้มีการปรับปรุงดินเสื่อมโทรม โดยเริ่มจากการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้น้ำได้กลายเป็นต้นทุนในการพัฒนาดินและป่าต่อไป และนี่จึงก่อให้เกิดเป็นโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งได้มีการทดสอบ วางแผน และจัดระบบการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก มีการรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกหญ้าแฝก ซึ่งเป็นการพัฒนาดินในแบบที่ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ด้วยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ผืนดินรกร้าง จึงฟื้นกลับคืนความอุดมสมบูรณ์ที่เกษตรกรสามารถปลูกพืชพรรณได้ผลดีขึ้น ปัจจุบันโครงการเป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาเรียนรู้เพื่อนำไปต่อยอดสำหรับเกษตรกรและผู้สนใจ

หลังรับฟังการบรรยาย คณะได้นั่งรถรางชมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งได้มีการฝึกปฏิบัติที่ฐานไส้เดือนดิน โดยผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการแนะนำให้สามารถดัดแปลงขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วมาเป็นที่ปลูกต้นไม้แบบแขวน ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการได้ให้ความสนใจลงมือปฏิบัติและนำผลงานกลับบ้านด้วย

จากนั้นคณะได้เยี่ยมชมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรที่สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ มาใช้ในการสร้างอาชีพและรายได้บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนประสบผลสำเร็จ เวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น. คณะจึงได้เดินทางกลับกรุงเทพมหานคร

**สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ
ของผู้เข้าร่วมโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

จากการสอบถามของผู้เข้าร่วมโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึงความพึงพอใจในโครงการโดยใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่า

- (๑) จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๓๗ คน มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๓๕ คน
- (๒) สามารถแบ่งผู้เข้าร่วมโครงการออกได้เป็น ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑	<ul style="list-style-type: none"> ✧ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนวัดพระยาศิริโอยสวรรค์ และโรงเรียนวัดคฤหบดี มีอายุระหว่าง ๑๐ - ๒๐ ปี รวม ๑๔ คน ✧ เป็นเพศชาย จำนวน ๘ คน และ เพศหญิง จำนวน ๖ คน
กลุ่มที่ ๒	<ul style="list-style-type: none"> ✧ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้แทนจาก ๘ ชุมชน โดยรอบสำนักงาน กปร. และ ครู จำนวน ๓ คน ซึ่งมีอายุระหว่าง ๒๐ - ๘๓ ปี จำนวน ๒๑ คน ✧ เป็นเพศชาย จำนวน ๙ คน และ เพศหญิง จำนวน ๑๒ คน

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ ได้ดังต่อไปนี้

๑. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ (โรงเรียนวัดพระยาศิริโอยสวรรค์ และโรงเรียนวัดคฤหบดี จำนวน ๑๔ คน) ร้อยละ ๘๕.๗๑ ตอบว่า การเข้าร่วมโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ๗ ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๓ ตอบว่าได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ในระดับมากที่สุด

๒. ความพึงพอใจสถานที่ไปศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ จังหวัดราชบุรี

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๗๘.๕๗ ตอบว่ามีความพึงพอใจในการไปศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ ณ วัดเขาเขี้ยว-เขาเสด็จ ในระดับมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๗๘.๕๗ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๘ ตอบว่ามีความพึงพอใจในการไปศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริในระดับมากถึงมากที่สุด

๓. ความรู้ความสามารถของวิทยากร

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖. ร้อยละ ๑๐๐ มีความเห็นว่าวิทยากรของวัดเขาเขียว-เขาเสด็จ มีความรู้ความสามารถที่ดีในระดับมากถึงมากที่สุด และ ร้อยละ ๘๕.๗๑ มีความเห็นว่า วิทยากรของโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีความรู้ความสามารถที่ดีในระดับมากถึงมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ร้อยละ ๗๖.๑๙ มีความเห็นว่า วิทยากรของวัดเขาเขียว-เขาเสด็จ มีความรู้ความสามารถที่ดีในระดับมากถึงมากที่สุด และ ร้อยละ ๙๕.๒๓ มีความเห็นว่า วิทยากรของโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีความรู้ความสามารถที่ดีในระดับมากถึงมากที่สุด

๔. ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๙๒ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๓ ระบุว่า ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติมีระดับมากถึงมากที่สุด

๕. ระยะเวลาที่จัด (๑ วัน)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๙๒.๘๕ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๓ ระบุว่า ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ คือ ๑ วัน มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด

๖. อาหารและเครื่องดื่ม

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๙๒.๘๕ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๘๕.๗๑ ระบุว่า อาหารและเครื่องดื่มที่ผู้จัดทำโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ๑ ได้จัดเตรียมให้กับผู้เข้าร่วมโครงการมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด

๗. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ กปร. (ผู้จัด)

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๙๒.๘๕ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๓ ระบุว่า การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ กปร. ในฐานะผู้จัดทำโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

๘. ความพึงพอใจในภาพรวม

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๑ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ ๒ ครูและผู้แทนชุมชน ๘ ชุมชนโดยรอบสำนักงาน กปร. ร้อยละ ๙๕.๒๓ มีความพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมโครงการมากถึงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมโครงการ

๑. ระยะเวลาดำเนินโครงการชุมชนสืบสานพลัง “บวร” ตามแนวพระราชดำริ คือ เพียง ๑ วัน สั้นจนเกินไป จึงควรเพิ่มระยะเวลาดำเนินงาน

๒. ขอให้มีการนำผู้เข้าร่วมโครงการเดินทางไปศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

